

احمدآباد؛ رد خون، بوی عفونت

رها سازی زباله های عفونی در خیابان های عارف، پرستار و محتشمی، سلامت مردم را نشانه گرفته است

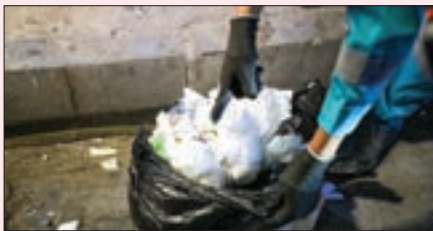
عکس: محمد حسن عیوایی/آهشهرآ

محمد رضا فیضی

گزارش روز

بگذارید همین اول کار، برشی از یک روایت هولناک را از زبان یکی از پاکبان های شهرمان با هم بخوانیم و بعد از آن توجه شما را به خواندن ادامه این گزارش جلب کنیم: «داشتیم زباله ها را جمع می کردم، یکی از پلاستیک ها سنگین بود برای اینکه پاره نشود و کف خیابان را کثیف نکند، یک دستم را زیر پلاستیک گرفتم و با دست دیگرم کیسه را با نیمچه زور بیشتری بلند کردم! با اینکه دستکش کت و کلفتی هم دستم بود، اما دردم آمد، انگار یک چیزی کف دستم را پشت سر هم نیش می زد. کسیه را سریع انداختم، پاره شد، دیدم یک عالمه سرنگ و سوزن خونی ریخت زمین!» این جمله را همین چند شب قبل وقتی برای تهیه گزارش راهی خیابان «عارف»، «محتشمی» و «پرستار» شدیم، از زبان یکی از پاکبان های همان حوالی شنیدیم. اگر این فاجعه نیست، چه چیزی می تواند باشد؟! اگر به جای آن پاکبان، کودکی هفت هشت ساله دست می برد داخل آن کیسه، چه می شد؟! اصلا گیریم به جای پاکبان که دستکش دستش بود و خیلی زود متوجه شد، دست زباله گرد پیری داخل کیسه می رفت. فاجعه این سه خیابان فقط ترافیکش نیست، فاجعه این خیابان ها رفتن ساکنان قدیمی اش و سپردنش به دست پزشکان نیست، ظاهرا فاجعه هر روز در این خیابان ها ابعاد تازه ای پیدا می کند، نکنند از فردا باید دندان های کشیده شده، پانسما ن های خونی، کیسه خون، سندنصفه کاره و کیسه کلوسومی هم باید وسط این خیابان ها پیدا کنیم. زیباتر اینکه، ساکنان این خیابان ها بعضی از پزشکان و متخصصان درس خوانده ای هستند که میلیارد ها درآمد دارند، اما هنوز چیزی از شیوه های سنتی بازیافت زباله های عفونی نمی دانند یا شاید وقش را ندارند که چیزی درباره اش بدانند! این گزارش طبیعتا مخاطبش متولیان امر است و آن ها که باید کاری بکنند، اما بد نیست بعضی از پزشکان هم در کنار اینکه حواسشان هست از تاثیر عرب زبان چند برابر پول ویزیت بگیرند، یاد این بیفتند که اشغال های عفونی شان را چه کسانی و با چه زحمتی و با چه خطرانی جمع آوری می کنند.

زخم کهنه منطقه احمدآباد

که بروید، داخل پیاده رو تعدادی پلاستیک مشکی را که به درخت تکیه داده شده اند، خواهید دید. همه محتویات داخل پلاستیک زباله های عفونی است. از او می خواهیم ما را همراهی کند و محل دقیق زباله ها را نشانمان دهد. کمی آن طرف تر درست نبش خیابان عارف ۱ به چند پلاستیک مشکی زباله می رسیم. آقای پاکبان در حالی که در پلاستیک ها را باز می کند، می گوید: بخشی از کار هر شب من و همکارانم جمع آوری همین زباله های عفونی است. جمع آوری شان وظیفه ما نیست، اما چاره ای نداریم! باید پزشکان این زباله ها را تحویل شرکت های مخصوصی بدهند تا بعد از رفع خطر دفن شوند.

گزارشمان را از ابتدای خیابان عارف شروع می کنیم. چند قدم که جلوتر می رویم، سه پاکبان را می بینیم که مشغول رفت و روپ کوچه هستند. به سراغشان می رویم و موضوع گزارش از زباله های عفونی را با آن ها در میان می گذاریم. گویی زخم کهنه ای روی این قسمت از شهر باقی مانده است. یکی از آن ها که دلش از این مشکل خون است، می گوید: زباله های عفونی در این محدوده موضوع جدیدی نیست! چیزی که در این چند کوچه زیاد به چشم می خورد، متأسفانه رها سازی زباله های مصرفی پزشکان است. نیاز به جست و جو هم ندارد. چند قدم جلوتر

۱

اهدای سلامتی یا بیماری، مسئله این است!

درمانشان راهی این چند خیابان می شوند، بعضی پزشکان حتی جراحی هایی را که باید داخل بیمارستان انجام شود، در مطبشان انجام می دهند که در پی این فعالیت ها حجم زیادی زباله عفونی حتی بخش هایی از بافت بدن انسان تولید می شود و معمولا انتهای شب زباله ها را بیرون از مطب می گذارند. بعضی ها هم زباله هایشان را جلو مطب دیگران یا جلو در خانه شهروندان می گذارند تا سر نخ از خود به جا نگذارند. یکی از مطالبات او برای حل این مشکل، این بود که شهرآرا موضوع را به صورت جدی پیگیر باشد فقط به یک گزارش بسنده نکند. این شهروند ساکن خیابان عارف در پایان گفته هایش بیان می کند: در جامعه، پزشکان به افرادی معروف اند که سلامتی را به مردم هدیه می دهند، اما اینجا که هر شب زباله های عفونی را می بینیم، همه زحمتشان را زیر سؤال برده است! باید به عنوان یک رسانه از مسئولان مطالبه کنید برای حل این معضل پای کار بیایند. ما اهالی هم هر کجا نیاز باشد، همراه شما خواهیم بود.

تعداد زیادی دستکش، لیوان و هر آنچه یک دندان پزشک در طول روز در کارش مصرف کرده است، در این چند پلاستیک به چشم دیدیم. تعدادی از شهروندان دورمان جمع شده اند. از آن طرف هم نگهبان همان ساختمان پزشکانی که زباله ها جلو درش دیو شده است، به سراغمان می آید. او ابتدا مانع تصویربرداری می شود، اما وقتی که با واکنش و اعتراض بعضی شهروندان روبه رو می شود، می گوید: از این زباله ها همه جای این محله هست، فقط مربوط به ساختمان ما نیست. بروید از کل محله گزارش تهیه کنید! چرا فقط روی ساختمان پزشکان اینجا و این محدوده دست گذاشته اید! اگر مشکلی هست، کل محله را در برمی گیرد! در حالی که پاکبان ها زباله های عفونی خارج شده از پلاستیک را به گاری منتقل می کنند، یکی از شهروندان با گلایه از رها سازی زباله های عفونی در منطقه احمدآباد می گوید: روزانه جمع زیادی از بیماران برای پیگیری

۲

عارف

خیابان محتشمی

خیابان پرستار

شهرآرا پیگیری می کند

برای دیدن فایل ویدئویی این گزارش کد را اسکن کنید

رد خون در عارف!

پاره نشود و کف خیابان را کثیف نکند، یک دستم را زیر پلاستیک گرفتم و با دست دیگرم کیسه را با نیمچه زور بیشتری بلند کردم! با اینکه دستکش کت و کلفتی هم دستم بود، اما دردم آمد، انگار یک چیزی کف دستم را پشت سر هم نیش می زد. کسیه را سریع انداختم، پاره شد، دیدم یک عالمه سرنگ و سوزن خونی ریخت زمین!» تامدتی نگران بودم که نکنند بیماری از طریق آن سوزن به من و سپس به خانواده ام منتقل شده باشد! از آن شب به بعد با احتیاط بیشتر و البته ترس و دلهره زباله ها را جمع می کنم. اودر ادامه می گوید: ما پاکبان ها هر روز برای پاک سازی شهر بازباله ها در ارتباط هستیم. این به خودی خود برای سلامتی ما زیان آور است. حالا تصور کنید اینجا سوای از زباله های شهروندان بازباله های عفونی هم سروکار داریم. قطعلا با این شرایط خطراتش برای ما نیز دوچندان می شود. من دوتا بچه شش و دوساله دارم. باور کنید بعد از تعطیلی کارم نگران هستم که نکنند به واسطه جمع آوری زباله های عفونی و ویروسی را با خودم به خانه ببرم و سلامت اعضای خانواده ام به خطر بیفتد!

یکی دیگر از پاکبان ها به محل دیو زباله های عفونی در خیابان پرستار ۱۸، اشاره می کند. به اتفاق او و همکارانش راهی محل می شویم. در طول مسیر مرد میان سالی رادریپاده رو می بینیم که گرم زباله گردی است! به محل مدنظرمان که می رسیم، بخشی از زباله ها نبش کوچه و بخش دیگری هم در حاشیه کوچه عارف ۱ رها شده اند. آقای پاکبان یکی از آن ها را باز می کند، داخل پانسما ن آغشته به خون، سوزن نوک تیز و آمپولی که حدود ۲ میلی متر آن هنوز خون دارد، روی آسفالت ریخته می شود. حتی به راحتی می توان از روی چند نسخه به جامانده در بین زباله های عفونی، مج پزشک را که تخصصش جراحی زیبایی صورت و بینی است هم گرفت! غیرممکن است این حجم از آلودگی در این محدوده باشد، اما برای پاکبانان اتفاقی نیفتاده باشد! آقای پاکبان با بیان خاطره ای از همین زباله های عفونی که بر سرش آمده است، می گوید: داشتیم زباله ها را جمع می کردم، یکی از پلاستیک ها سنگین بود و برای اینکه

۳

از سرنگ نوک تیز تا قالب دندان مصنوعی

گله مند است و می گوید: الان به ویژه تا یک ماه دیگر که هوا گرم تر می شود، زندگی کردن برای ما هم سخت تر می شود! بوی نامطبوع زباله های عفونی به قدری زیاد است که پنجره های اتاقمان را نمی توانیم باز بگذاریم. حتی اگر کولرمان را هم روشن کنیم، بوی گند زباله های عفونی خانه را برمی دارد. حاضریم اینجا گرما را تحمل کنیم، ولی از شر بوی بد زباله ها درمان باشیم! حسین آقا از بی توجهی مسئولان هم گله مند است. او بیان می کند: تا به حال به اتفاق همسایه ها برای نظام پزشکی و شهرداری نامه نوشته ایم و همه اهالی پایش امضا زده اند. در خواستمان بر خورد جدی با متخلفان و جمع آوری این باکس های زباله بوده، اما تا به حال هیچ اتفاق مثبتی نیفتاده است. یکی دیگر از شهروندان این محله که مترجم زبان عربی است و بیشتر سروکارش با بیماران خارجی است، رها سازی زباله های عفونی را در شان جامعه پزشکی نمی داند. او می گوید: طبق آماری که دارم، در این محدوده بیش از هفتصد مطب پزشک فعال است. بعضی از آن ها به روش اصولی زباله های خود را تحویل می دهند که این زباله ها بعد از ازمین سازی معدوم می شوند. بعضی دیگر که به نظر من هم تعدادشان زیاد نیست، به مسائل بهداشتی بی توجه هستند. روزانه جمع زیادی از مردم شهر خودمان و حتی از سایر کشورها برای درمان به این منطقه می آیند. دیدن زباله های عفونی تأثیر منفی روی افراد می گذارد، چه بسا بعضی بیماران که برای درمان می آیند، سیستم ایمنی بدنشان ضعیف باشد و همین زباله های عفونی به راحتی برایشان دردسرساز شود. باید زباله های عفونی از زباله های شهری جدا شود تا سلامت مردم به ویژه پاکبان ها در امان باشد.

کوچه عارف ۶ مقصد دیگرمان است که به اتفاق پاکبان ها راهی آنجا می شویم. چند باکس زباله در ابتدای کوچه جانمایی شده است تا زباله های سرچرا و پاکبانان به داخل آن ها منتقل شود، اما در کمال تعجب داخل و اطراف این گاری ها همه چیز به چشم می خورد، به جز سرچرا و پاکبان ها. انگار قبل از اینکه ما برسیم، چند زباله گرد دخل زباله های بازیافتی این باکس ها را در آورده اند و بخشی را هم بیرون گاری ها ریخته اند. اطرف هم از سرنگ، کیسه خون، لوله های آزمایشگاهی، لباس یک بار مصرف بیمار و پزشک بگیرد تا قالب دندان مصنوعی به چشممان می خورد. بوی نامطبوع کمی حالم را راید می کند. وقتی که عکاس و تصویربردار مشغول مستند سازی هستند، یکی از همسایه ها که درست خانه اش روبه روی باکس های زباله است، از پنجره اتاقش از ما می خواهد کمی منتظر باشیم تا بیاید و حرف هایش را بزند.

۴

حسین آقا از سال ۱۳۶۲ ساکن این محله شده و با مشکلات ریز و درشت محله به خوبی آشناست. اودر باره گاری های زباله می گوید: حدود هشت سال است که این گاری ها در این خیابان (عارف ۶) جانمایی شده است. معمولا شب ها که مطب پزشکان تعطیل می شود، بعضی منشی ها با نیروهای خدماتی برای اینکه ردنشانی از خود به جا نگذارند، زباله هایشان را به اینجا می آورند که نتیجه اش را الان تاحدودی می توانید ببینید. البته الان کمی اوضاعش بهتر است! بعضی اوقات شاهد آن هستیم که خونابه از داخل همین گاری ها سرازیر می شود.... او از بوی نامطبوع زباله های عفونی حساسی

گزارش

قانون چه می گوید؟

پسماند های عفونی شامل همه پسماند های زیان آوری است که در مراکز بهداشتی و درمانی تولید می شود و باید به صورت ویژه بی خطر سازی و دفن شوند. طبق ماده ۷ قانون مدیریت پسماند مصوب سال ۱۳۸۳، مدیریت پسماند عفونی به عهده تولید کنندگان آن است و طبق ماده ۱۳ قانون، مخلوط کردن و پخش کردن پسماند پزشکی با سایر پسماندها در محیط ممنوع است. همچنین، براساس ماده ۱۶ این قانون، متخلفان این دو ماده جریمه می شوند.

قانون مصوب

سال ۱۳۸۳

مخلوط کردن و پخش کردن پسماند پزشکی با سایر پسماندها در محیط ممنوع است

تولید ۲۴ تن زباله عفونی در ۲۴ ساعت

مسعود رضوی

مدیرعامل سازمان مدیریت پسماند شهرداری مشهد

سالانه ۶ هزار تن پسماند عفونی در استان تولید می شود. زباله ها و پسماند های عفونی شامل اقلام آلوده، تیز و برنده، سرنگ و سایر زباله های بیمارستانی است. روزانه ۲۴ تن پسماند عفونی در مشهد تولید می شود که باید قبل از دفن بهداشتی به وسیله دستگاه «اتوکلاو» رفع خطر شود.

۵۰ درصد مطب ها زباله عفونی تولید می کنند

آمارهای سازمان نظام پزشکی مشهد نشان می دهد که در مشهد بیش از ۹ هزار پروانه مطب صادر شده است که از این تعداد، ۵ هزار مطب فعال هستند. دو سال قبل دکتر بیرجندی نژاد، رئیس وقت سازمان نظام پزشکی، در گفت و گو با رسانه ها گفته بود ۵۰ درصد مطب های فعال، زباله های عفونی تولید می کنند.

۹۰۰۰

در شهر مشهد بیش از ۹ هزار پروانه مطب صادر شده است که از این تعداد، ۵ هزار مطب فعال هستند

ویروس های زباله عفونی در کمین انسان

دکتر مهرداد شریفی

فصل حوزه بهداشت و درمان

پسماند های عفونی دارای میزان زیادی از باکتری ها، انگل ها و مواد سمی هستند و باعث بروز مخاطرات انسانی و آلودگی زیست محیطی می شوند و این زباله ها قادرند همه ویروس های خطرناکی چون ایدز، هپاتیت B و مننژیت را به انسان منتقل کنند.